

Til

Miljøministeriet

Departementet

Dato: 22/6 2022

Hørings svar fra DN Vallensbæk-Ishøj vedr. Vandområdeplaner 2021-27

Hermed fremsendes høringssvar fra Danmarks Naturfredningsforenings afdeling i Vallensbæk-Ishøj (herefter DN) til Miljøministeriets forslag til Vandområdeplaner for 2021-2027. Høringssvaret tager udgangspunkt i materialet på Miljøstyrelsens hjemmeside, herunder MiljøGIS.

GIS-kortet viser, at Store Vejleå, Lille Vejleå, Tueholm Sø og Vallensbæk Sø samt lagunesøerne i Strandparken karakteriseres som naturlige, skønt stærkt modificerede !

Umiddelbart viser GIS-kortet dårlig miljøtilstand og dårligt potentiale for både søer og vandløb - dette sidste skyldes sikkert følgende omstændigheder :

Store Vejleå modtager i hele sit forløb store mængder overfladevand fra befæstede arealer samt udledte næringsstoffer fra tidligere landbrug og ringe kloakering (overløb iblandet spildevand i forbindelse med regnvandshændelser). I vinterhalvåret tilføres åen tidvis store mængder vejsalt, som har en meget negativ indvirkning på specielt invertebratfaunaen. Det er ønskeligt - men sikkert svært at finde gehør for – med en separat kloakering for afløb fra befæstede arealer direkte til havet, så dette vand ikke havner i åen.

Store Vejleå løber gennem de to store søer, Tueholm Sø og Vallensbæk Sø. Udløbet fra Vallensbæk Sø sker gennem et bygværk, som effektivt spærrer for migrerende fisk - specielt opstigende fisk, som ikke kan nå potentielle gydeområder opstrøms Tueholm Sø. Mere herom.

Søerne

Det undrer, at Vallensbæk Sø vises mindre belastet end Tueholm Sø. Kan det skyldes en fejl i indrapportering af måleresultater? Tåstrup Mølleå munder ud i Vallensbæk Sø, og denne å har tidvis ført overløb indeholdende spildevand fra ikke separat kloakerede områder i Høje Taastrup Kommune, som forårsagede en ophobning af fosfor i bundsedimentet i søen, hvilket ikke er sket i Tueholm Sø. Foranstående fremgår af Forslag til Vandhandleplaner 2010 - 2015 p. 21 -22 (bilag), men ved at kigge på GIS-kortet findes begge søer fosforbelastede. GIS-kortet giver oplysninger om flere forskellige tilstande.

I søerne, som er lavvandede, sker der over tid en ophobning af organisk materiale, og de vil ende som tørvemoser - det er en naturlig udvikling, som kræver en politisk stillingtagen. I de næste mange år vil dette næppe have indflydelse på søernes oprindelige opgave som regnvandstekniske anlæg til at regulere behandlingen af større nedbørsmængder. En klar metode til at forsinke ophobningen af organisk materiale vil være at lede Store Vejleå uden om søerne - søerne vil stadig modtage vand fra Vridsløselille Å og sandsynligvis også fra grundvandet.

Store Vejleå omløb

DN ønsker Store Vejleå ført uden om søerne som det fremgår af bilag Projekterede forhold - tegning 2A3 (pdf-fil, - Dokumenter -> Store Vejleås omløb), hvor åen ved St 11250 (ca. 400 m før åens indtræden i Tueholm Sø) føres over på vestsiden af stien og under de to broer under Holbæk Motorvejen, for dernæst at tilsluttes Mølleåens forløb; inden dennes udtræden i Vallensbæk Sø føres åen over i et nyt tracé vest om søen og sluttes endelig til Store Vejleås tracé efter det eksisterende bygværk ved dens nuværende udtræden af søen.

Store Vejleå er udpeget som opgangs- og gydevandløb for laksefisk på grund af landskabsmæssige forhold og terrænforhold. Blandt andet er faldet fra Vestbanen til Tueholm Sø stort for et vandløb på Sjælland og strømforhold m.v. tilsvarende gode for laksefisk. I begyndelsen af 1990'erne foretog Københavns Amt vandløbsrestaurering her. Blandt andet blev betonfliser fjernet og den stærkt regulerede og udrettede å blev lagt i slyngninger. Det er der siden fulgt op på med udlægning af gydebanker m.v. her og opstrøms.

Det store problem for laksefiskenes passage til den restaurerede del af Store Vejleå er nemlig, at de skal gennem Vallensbæk Sø og Tueholm Sø. Opgangsfiskene møder lige før Vallensbæk Sø som tidligere nævnt et stemmeværk, der i praksis forhindrer videre passage. Skulle opgangsfisk endelig nå ind i søerne, vil de have meget svært ved at finde op i åens øvre løb. Alvorligt er det også, når de unge laksefisk, smolten, skal tilbage gennem søerne på deres vej ud mod havet, her Køge Bugt, hvor de er udsat for at blive spist af gedder, aborrer og andre rovfisk samt ikke mindst skarver og fiskehejrer.

Lille Vejleå

Hvad angår Lille Vejleå beskrives den økologiske tilstand som moderat på den øverste del og ringe på den nederste del.

Vandrådet for Køge Bugt har i 2020 indmeldt en række ønskede indsatser for Lille Vejleå, herunder fjernelse af fysisk spærring ved Ishøj Sø og for de opstrøms liggende strækninger ”åbning af rørlagt strækning”. Den største udfordring for åen er en cirka 3 km lang strækning, som er flisebelagt. Åen har her, som Ishøj Kommune skriver i sit høringssvar, karakter af rørlægning og dermed har en spærrende effekt for opgang af fisk. Flisebelægningen bør derfor fjernes med efterfølgende udlægning af groft materiale. Seks mindre spærringer på Lille Vejleå nedstrøms Ishøj Sø bør også fjernes for at lette fisks vandring.

For begge åer gælder, at grødeskæring ønskes foretaget på mere skånsom vis, der tager hensyn til dyrelivet i og langs åerne. Grødeskæring bør under ingen omstændigheder finde sted i fuglenes yngletid. Oprensede bundmateriale bør ikke efterlades på åbrinkerne, men bortskaffes umiddelbart.

Kystvande

Den økologiske tilstand i Køge Bugt er moderat og den kemiske tilstand er ikke-god. Hvad angår bundvegetation, for eksempel ålegræs og vandaks, betegnes tilstanden som i moderat økologisk tilstand – i modsætning til området nordligere i Øresund, hvor tilstanden betegnes som god. Også hvad angår bunddyr er tilstanden blot moderat. Der er derfor brug for at begrænse råstofindvindingen i Køge Bugt, ligesom der er behov for alle gode initiativer med at etablere nye stenrev for dem, råstofindvindingen har fjernet.